

Hoofdpuntenverslag

Klankbordgroepbijeenkomst methodebesluiten 2022
d.d. 14 september 2020, via Webex

Dit hoofdpuntenverslag dient gelezen te worden in combinatie met de bijbehorende presentatie.

Aanwezigen

Partij
Coteq
Energie-Nederland
Enexis
Gasunie Transport Services B.V.
Liander N.V.
Netbeheer Nederland
RENDO
Stedin
TenneT
VEMW
Westland Infra
ACM

Agenda

1. Opening
2. Bijschatting op kapitaalkosten aansluitdienst
3. Regulering voor grootverbruikersaansluitingen
4. Opname aansluitdienst in PV-meting
5. Rondvraag en afsluiting

1. Opening

De ACM opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De ACM licht toe dat deze vergadering bedoeld is als wettelijk vooroverleg.

Vervolgens toont de ACM het schema van de KBG-bijeenkomsten voor de 2^e helft van 2020. Zij merkt op dat dit schema nog niet compleet is en daarnaast dynamisch is en dus tussentijds kan worden aangepast. De presentatie voor de KBG-bijeenkomst van 28 september 2020, inclusief het aangepaste schema, met daarin de verwerkte TenneT-onderwerpen, wordt op maandag 21 september a.s. naar de stakeholders verzonden.

Netbeheer Nederland wil graag weten of de onderwerpen 'Congestiemangement' en 'Doorrollen + bijschatten' nog terugkomen op een van de komende KBG-bijeenkomsten.

- De ACM antwoordt dat het onderwerp 'Congestiemangement' tijdens de KBG-bijeenkomst van 26 oktober a.s. wordt behandeld bij het onderwerp 'Nacalculaties TenneT en RNB's'. Het onderwerp 'Doorrollen + bijschatten' komt niet als apart onderwerp terug, maar wordt in de andere RNB-onderwerpen, die zijn gepland, meegenomen.

2. Bijschatting op kapitaalkosten aansluitdienst

De ACM licht haar slides over de bijschatting op kapitaalkosten voor de aansluitdienst toe en vraagt of de KBG-leden de conclusie delen dat er geen noodzaak is om een bijschatting te maken op de kapitaalkosten voor de aansluitdienst in het nieuwe methodebesluit.

Netbeheer Nederland ziet op de slide staan dat grootschalige vervangingen onwaarschijnlijk zijn. Volgens Netbeheer Nederland kunnen de regionale netbeheerders deze conclusie niet rijmen. Zij licht toe dat de grootschalige vervangingen doorlopen, ook in verband met de veiligheid. Dit komt ook voort uit de investeringsplannen. Netbeheer Nederland is benieuwd hoe de ACM tot deze conclusie is gekomen.

- De ACM geeft aan dat zij de investeringsplannen van de drie grootste netbeheerders heeft bekeken. In het investeringsplan van Stedin vindt zij iets terug over vervangingsinvesteringen, maar niet specifiek in relatie tot de aansluitdienst. Bij Enexis en Liander heeft de ACM dit ook niet terug kunnen vinden.

Volgens Enexis wordt in haar investeringsplan, op pagina 34, de vervanging van aansluitingen genoemd. Het gaat om ongeveer 40 á 50 duizend aansluitingen per jaar. Dit aantal is nog hoger dan in 2019.

De ACM vraagt of dit kan liggen aan het feit dat zij een van de oudere versies van het investeringsplan heeft bekeken.

- Enexis geeft aan dat de genoemde investeringen ook in de versie uit juli staan. Dit is volgens Enexis 40 tot 45 miljoen aan vervangingsinvesteringen, terwijl zij op basis van de GAW 10 tot 15 miljoen afschrijvingskosten heeft. Er is dus wel degelijk een mismatch, aldus Enexis.

De ACM vraagt tot welk jaar deze investeringen zijn gespecificeerd.

- Enexis geeft aan dat deze tot 2022 en 2023 op een hoog niveau liggen, daarna lager maar nog steeds hoog, tussen de 25 en 30 duizend aansluitingen. Dit is nog steeds een wezenlijke mismatch volgens Enexis.

De ACM geeft aan dat in de investeringsplannen alles tot 2022 is opgegeven. Als de netbeheerders over extra bedragen of aantallen na 2022 beschikken, dan wil de ACM deze graag ontvangen.

Netbeheer Nederland ontvangt graag een e-mail van de ACM met informatie over wat de regionale netbeheerders precies moeten aanleveren.

- De ACM komt hierop nog terug.

Liander verwijst naar pagina 20 van haar investeringsplan, daarin staat ook informatie tot en met 2025. Het niveau van 2022 geldt ook voor de drie jaren na 2022. Uiteindelijk komen deze bedragen in de regulering terug bij de investeringen.

De ACM vraagt of in het investeringsplan staat dat deze cijfers voor na 2022 gelden.

- Liander geeft aan dat er tot en met 2022 staat, maar dat de aanname is dat deze cijfers na 2022 nog steeds gelden. Liander geeft aan dat ook haar investeringen na 2022 op een hoger niveau zullen liggen, maar het aantal vervangingen per jaar zal wel afnemen.

Netbeheer Nederland vindt het noodzakelijk hiermee rekening te blijven houden. De aansluitingen zijn met een bijdrage aangelegd en die moeten nu 100 procent worden vergoed. Afhankelijk van het doorrollen en bijschatten moet dit worden meegenomen.

E-NL geeft aan dat zij de redenering van de ACM volgt dat er geen noodzaak meer is om een bijschatting te maken op de kapitaalkosten voor de aansluitdienst.

RENDO geeft aan dat de netbeheerders onderling de investeringsbedragen van elkaar niet kennen. Zij stelt dat het model moet laten zien wat er nu uitkomt en dat dan de uitvragen kunnen worden getoetst op een mismatch. RENDO stelt dat de netbeheerders de laatste jaren aanzienlijk meer hebben gedaan, dus het niveau van investeringen zou ook omhoog kunnen zijn gegaan.

RENDO vraagt hoe de grootverbruikersaansluitingen meegaan in de regulering, aangezien vroeger alleen het aansluitpunt werd gereguleerd.

- De ACM geeft aan dat het nu gaat over kleinverbruikers en de mogelijke mismatch die daarin zit. De ACM benadrukt dat de GAW de afgelopen periode al flink is toegenomen en daarmee ook de noodzaak tot bijschatting is afgenomen. De ACM ziet de noodzaak tot bijschatting daarom niet.

Volgens Enexis is iedere aansluiting die nu vervangen is een aansluiting met een hele kleine boekwaarde die met lage afschrijvingskosten in de boeken staat. Deze vervalt en in plaats daarvan komen er aansluitingen die voor 100 procent meetellen. Dit leidt per definitie tot een stijging van de GAW en afschrijvingskosten. Enexis is zich ervan bewust dat de afgelopen jaren de GAW en het niveau van afschrijvingen al gestegen zijn. Voor Enexis is het dan ook van belang hoe de ACM omgaat met die nieuwe investeringen in het kader van het doorrollen en bijschatten. De vraag is of deze stijging wel genoeg wordt meegenomen in de regulering. Dit moet worden gecontroleerd.

Liander deelt de zorg van Enexis dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de stijging.

3. Regulering voor grootverbruikersaansluitingen

De ACM licht haar slides over de regulering van grootverbruikersaansluitingen toe en stelt de KBG-leden de volgende vragen:

- In hoeverre zijn de historische kosten van de grootverbruikersaansluitingen representatief voor de maatstaf?
- In hoeverre zijn de historische kosten van de grootverbruikersaansluitingen representatief voor een historische PV-meting?
- Wat vinden de KBG-leden van het voorstel van de ACM?

Netbeheer Nederland geeft aan dat de historische kosten representatief zijn. Zij zijn jaarlijks op dezelfde wijze als de kosten van het aansluitpunt opgegeven, dus inclusief verklaring van een accountant. Voor de PV geldt hetzelfde.

E-NL vraagt of dit gaat over infrastructuur die eerst door de klant is betaald. Wordt dit nu verrekend?

- De ACM geeft aan dat deze aansluitingen al onder het beheer van de netbeheerders vielen, alleen niet in het gereguleerde domein. Deze kosten rekenden de regionale netbeheerders al door aan de afnemers.

E-NL dacht even dat de kosten die door de aangeslotenen waren betaald ineens werden meegenomen. Met de uitleg van de ACM begrijpt E-NL dat dit niet het geval is.

Liander geeft aan dat er gecorrigeerd is voor een eventuele klantbijdrage.

Voor RENDO is het niet helder hoe de PV wordt bepaald. Normaal is het SO gedeeld door kosten en die zijn niet representatief voor deze dienst. Zij denkt dat de kosten wel kunnen, maar dat de vraag is of de SO kan worden meegenomen. De kosten gaan nog komen, maar de vraag is of de PV representatief is om zomaar op de maatstaf toe te passen. Dit is echter met andere diensten ook gebeurd die een periode voor en na de regulering hebben.

Volgens Liander geldt hier hetzelfde probleem ten aanzien van vervangingsinvesteringen. Ook hiervoor moet de ACM corrigeren. De PV zou de ACM hetzelfde kunnen invullen voor grootverbruikers als voor kleinverbruikers. De ACM moet ook hier rekening houden met de vervangingscomponent van de aansluitingen.

De ACM vraagt of het antwoord op de vraag of kosten representatief zijn voor de PV bevestigend is. Van Netbeheer Nederland begreep zij eerder dat de kosten representatief zijn voor de PV-meting, maar Liander en RENDO stellen dit nu iets anders.

Liander zegt dat dit vorige week het beeld was en RENDO vult dit nu terecht aan. De netbeheerders vinden de kosten in principe representatief, mits voor de vervangingscomponent voldoende dekking zal komen voor de kosten die zijn gemaakt.

4. Opname aansluitdienst in PV-meting

De ACM licht haar slides over het opnemen van de aansluitdienst in de PV-meting toe. De ACM stelt drie vragen aan de KBG-leden.

- Achten de KBG-leden de kosten van de aansluitdienst, inclusief vervangingsgolf, representatief voor een PV-meting?
- Achten de KBG-leden de PV op de transportdienst representatief voor de verwachte PV op de aansluitdienst?
- Achten de KBG-leden de PV op de aansluitdienst representatief voor de verwachte PV op de transportdienst?

Netbeheer Nederland geeft aan dat zij de kosten voor wat betreft de eerste vraag representatief acht. Wel moet de vervangingsgolf worden meegenomen, want deze heeft gevolgen voor de kapitaalkosten. Ten aanzien van de tweede vraag: zij vindt de kosten voor transport niet representatief voor de aansluitdienst, want vanwege de klantbijdrage heeft de aansluitdienst een andere kostenontwikkeling dan transport. De voorkeur van Netbeheer Nederland gaat uit naar optie C van de slide. Bij één PV is het de vraag hoe de kosten verdeeld moeten worden. Vanuit kosten-oriëntatie is het berekenen van twee PV's gewenst.

De ACM vraagt verduidelijking van Netbeheer Nederland of zij de kosten van de transportdienst wel of niet representatief acht voor de aansluitdienst.

- Netbeheer Nederland geeft aan deze niet representatief te achten.

Stedin verzoekt dat als de ACM kiest voor de opname van één meting, zoals bij elektriciteit, dan ook de uitvraag van de reguleringsdata op hetzelfde niveau te doen. Dat scheelt Stedin onnodig werk, omdat zij de kosten dan niet meer gesplitst hoeft aan te leveren.

De ACM vraagt of de voorkeur van Stedin dan ook ligt bij optie B.

- Stedin geeft aan dat als de taken los worden behandeld, er ook losse PV's moeten zijn. Maar als deze niet los te behandelen zijn, de uitvraag ook niet meer los moet zijn.

De ACM vraagt of er nog andere aanvullingen zijn.

Enexis vraagt hoe de ACM omgaat met de verschillende termijnen, indien de PV's samen worden behandeld. Transport vanaf 2004 of 2005 en aansluitdienst van 2016?

E-NL geeft aan dit onderwerp niet goed te kunnen overzien en dus niet goed te kunnen beoordelen.

- De ACM geeft aan dat E-NL in een later stadium altijd nog input kan leveren. Tijdens de KBG-bijeenkomst van 12 oktober a.s. komt er een bredere uitleg van de PV. De ACM benadrukt dat de bijschatting van de kapitaalkosten en het opnemen van de aansluitdienst in de PV alternatieven van elkaar zijn. Anders zou de ACM dubbel vergoeden voor hetzelfde probleem. Zij is benieuwd waar de voorkeur naar uitgaat.

Enexis geeft aan dat moet worden gecheckt in hoeverre de PV-meting een bijschatting overbodig maakt. Zij kent de cijfers van de andere RNB's niet, maar Enexis heeft sterk de indruk dat ook al neemt de ACM de PV-meting mee en baseert zij de efficiënte kosten op de jaren 2018, 2019 en 2020 dat dit nog steeds niet de hogere kapitaalkosten van de komende periode voldoende ondervangt. Er moet goed worden bekeken of dit voldoende is.

De ACM vraagt of de voorkeur uitgaat naar bijschatting afhankelijk van de uitvoering. Is het voor de RNB's duidelijk dat een combinatie van een bijschatting van de kapitaalkosten van de aansluitdienst en het opnemen van de aansluitdienst in de PV leidt tot een dubbele vergoeding?

Enexis geeft aan dat dit duidelijk is. Zij benadrukt dat moet worden gecheckt of opname in de PV-meting een bijschatting overbodig maakt. Als alleen naar de cijfers van Enexis wordt gekeken, dan leidt het meenemen van de aansluitdienst in een PV-meting nog steeds tot een onderschatting van de kapitaalkosten.

- De ACM geeft aan dat de schatting van de kapitaalkosten ook gezien moet worden in de context van HOGAN. Deze maatregelen bemoeilijken mogelijk het vaststellen van de efficiënte kosten. Wanneer investeringen versneld afgeschreven worden, is het moeilijker om een vergelijking te maken.

Enexis kan dit niet overzien op basis van HOGAN. Zij geeft aan dat men de historische kosten kan extrapoleren en daar het effect van een versnelde afschrijving op kan loslaten. Enexis heeft nu even de oplossing niet.

- De ACM geeft aan dat dit nu ook niet nodig is.

Enexis vindt het belangrijk dat de ACM zich bewust is van het feit dat iedere aansluiting die wordt vervangen tot hogere kapitaalkosten leidt.

- De ACM denkt dat de PV-meting het effect van stijgende kosten per aansluiting als gevolg van vervanging al zou opnemen.

Liander geeft aan dat in de huidige kosten nauwelijks vervangingskosten zitten. Vandaar dat dit leidt tot een onderdekking. Liander ziet de interactie met HOGAN en versneld afschrijven niet zo snel, omdat er nu een activabasis is die door nieuwbouw gedomineerd wordt en een activawaarde die heel beperkt is door de klantbijdrage. De vervangingsgolf is nog niet voorbij. Bij de aansluiting wordt gesproken van een netto GAW en de klantopbrengsten zorgen ervoor dat er eigenlijk geen GAW is.

Stedin sluit zich bij de opmerkingen van Enexis en Liander aan.

5. Rondvraag en afsluiting

De ACM merkt op dat tijdens de volgende KBG-bijeenkomst op 28 september a.s. de RNB-onderwerpen 'Reguleringsmethode RNB's HOGAN', 'Netverliezen gas' en 'Groei DCO' op de agenda staan. Vervolgens sluit zij om 15.00 uur de vergadering.

Reacties op Hoofdpuntenverslag Klankbordgroepbijeenkomst methodebesluiten 2022
d.d. 14 september 2020 via Webex

Omdat vanwege de Corona-crisis alle KBG-bijeenkomsten voorlopig via Webex zullen plaatsvinden, neemt de ACM eventuele toevoegingen aan het verslag tijdelijk op bij de reacties. Zodra het weer mogelijk is de KBG-bijeenkomsten bij de ACM te houden, vervalt deze mogelijkheid en zal de ACM zoals voorheen gebruikelijk eventuele toevoegingen die niet zien op de correcte weergave van de bijeenkomst apart toevoegen aan het dossier.

Enexis

Pagina 2, 5^e alinea, de passage: Netbeheer Nederland ziet op de slide staan dat grootschalige vervangingen onwaarschijnlijk zijn. Volgens Netbeheer Nederland kunnen de regionale netbeheerders deze conclusie niet rijmen. Zij licht toe dat de grootschalige vervangingen doorlopen, ook in verband met de veiligheid. Dit komt ook voort uit de investeringsplannen. Netbeheer Nederland is benieuwd hoe de ACM tot deze conclusie is gekomen.

Aanpassen

'Netbeheer Nederland ziet op de slide staan dat grootschalige vervangingen onwaarschijnlijk zijn. Volgens Netbeheer Nederland kunnen de regionale netbeheerders deze conclusie niet rijmen. Zij licht toe dat de grootschalige vervangingen doorlopen, ook in verband met de veiligheid. Dit komt ook voort uit de investeringsplannen. Netbeheer Nederland is benieuwd hoe de ACM tot deze conclusie is gekomen.'

Pagina 5, 5^e alinea, de passage: Enexis vraagt hoe de ACM omgaat met de verschillende termijnen, indien de PV's samen worden behandeld. Transport vanaf 2004 of 2005 en aansluitdienst van 2016?

Aanpassen en aanvullen

'Enexis vraagt hoe de ACM omgaat met de verschillende termijnen, indien de PV's samen worden behandeld. Transport vanaf 2004 of 2005 en aansluitdienst vanaf 2016?'

- **De ACM bevestigt dat dit inderdaad mogelijk een probleem is'.**

Pagina 6, 2^e alinea, de passage: Liander geeft aan dat in de huidige kosten nauwelijks vervangingskosten zitten. Vandaar dat dit leidt tot een onderdekking. Liander ziet de interactie met HOGAN en versneld afschrijven niet zo snel, omdat er nu een activabasis is die door nieuwbouw gedomineerd wordt en een activawaarde die heel beperkt is door de klantbijdrage. De vervangingsgolf is nog niet voorbij. Bij de aansluiting wordt gesproken van een netto GAW en de klantopbrengsten zorgen ervoor dat er eigenlijk geen GAW is.

Toevoegen

'Liander geeft aan dat in de huidige kosten nauwelijks vervangingskosten zitten. Vandaar dat dit leidt tot een onderdekking. Liander ziet de interactie met HOGAN en versneld afschrijven niet zo snel, omdat er nu een activabasis is die door nieuwbouw gedomineerd wordt en een activawaarde die heel beperkt is door de klantbijdrage. De vervangingsgolf is nog niet voorbij. Bij de aansluiting wordt gesproken van een netto GAW en de klantopbrengsten zorgen ervoor dat er eigenlijk geen GAW is. Enexis is het met Liander eens dat de vervangingsgolf tot stijging van kapitaalkosten leidt en dat dit onafhankelijk is van de m.b.t. HOGAN voorgenomen maatregelen. Het is best mogelijk dat de hogere kapitaalkosten a.g.v. de vervangingsgolf voldoende worden 'gevangen' met de kosten van de peiljaren en de gemeten PV. Dit moet echter wel worden gecontroleerd'.